

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ||

താരയാ യുക്തിയുക്തയാ വാചാ ലക്ഷ്മണസ്യ പ്രശമനം

തഥാ ബ്രൂവാണം സൗമിത്രിം
പ്രദീപ്തമിവ തേജസാ |
അബ്രവീൽലക്ഷ്മണം താരാ
താരാധിപനിഭാനനാ || 4.35.1 ||

നൈവം ലക്ഷ്മണ വക്തവ്യോ
നായം പരുഷമർഹതി |
ഹരീണാമീശ്വരഃ ശ്രോതും
തവ വക്ത്രാദ് വിശേഷതഃ || 4.35.2 ||

നൈവാകൃതജ്ഞഃ സുഗ്രീവോ
ന ശരോ നാപി ദാരുണഃ |
നൈവാനൃതകഥോ വീര
ന ജിഹശ്ച കപീശ്വരഃ || 4.35.3 ||

ഉപകാരം കൃതം വീരോ
നാപ്യയം വിസ്മൃതഃ കപിഃ |
രാമേണ വീര സുഗ്രീവോ
യദൻയൈർദുഷ്കരം രമേണ || 4.35.4 ||

രാമപ്രസാദാത് കീർത്തിം ച
 കപിരാജ്യം ച ശാശ്വതം |
 പ്രാപ്തവാനിഹ സുഗ്രീവോ
 രുമാം മാം ച പരന്തപ || 4.35.5 ||

സുദുഃഖശയിതഃ പൂർവം
 പ്രാപ്യേദം സുഖമുത്തമം |
 പ്രാപ്തകാലം ന ജാനീതേ
 വിശ്വാമിത്രോ യഥാ മൂനിഃ || 4.35.6 ||

ഘൃതാച്യാം കില സംസക്തോ
 ദശ വർഷാണി ലക്ഷ്മണ |
 അഹോമുന്യത ധർമാത്മാ
 വിശ്വാമിത്രോ മഹാമൂനിഃ || 4.35.7 ||

സ ഹി പ്രാപ്തം ന ജാനീതേ
 കാലം കാലവിദാം വരഃ |
 വിശ്വാമിത്രോ മഹാതേജഃ
 കിം പുനര്യഃ പൃഥഗ്ജനഃ || 4.35.8 ||

ദേഹധർമഗതസ്യാസ്യ
 പരിശ്രാന്തസ്യ ലക്ഷ്മണ |
 അവിത്യപ്തസ്യ കാമേഷു
 രാമഃ ക്ഷന്തുമിഹാർഹതി || 4.35.9 ||

ന ച രോഷവശം താത
 ഗന്തുമർഹസി ലക്ഷ്മണ |
 നിശ്ചയാർഥമവിജ്ഞായ
 സഹസാ പ്രാകൃതോ യഥാ || 4.35.10 ||

സത്യയുക്താ ഹി പുരുഷാ -
 സ്ത്വദ്രിയാഃ പുരുഷർഷഭ |
 അവിമൃശ്യ ന രോഷസ്യ
 സഹസാ യാന്തി വശ്യതാം || 4.35.11 ||

പ്രസാദയേ ത്യാം ധർമജ്ഞ
 സുഗ്രീവാർഥം സമാഹിതാ |
 മഹാൻ രോഷസമുത്പന്നഃ
 സംരംഭസ്ത്വജ്യതാമയം || 4.35.12 ||

രുമാം മാം ചാംഗദം രാജ്യം
 ധനധാന്യപശൂനി ച |
 രാമപ്രിയാർഥം സുഗ്രീവ -
 സ്ത്വജ്ഞദിതി മതിർമമ || 4.35.13 ||

സമാനേഷ്യതി സുഗ്രീവഃ
 സീതയാ സഹ രാഘവം |
 ശശാങ്കമിവ രോഹിൺയാ
 ഹത്യാ തം രാക്ഷസാധമം || 4.35.14 ||

ശതകോടിസഹസ്രാണി
 ലങ്കായാം കില രക്ഷസാം |
 അയുതാനി ച ഷട്ത്രിംശ -
 ത്സഹസ്രാണി ശതാനി ച || 4.35.15 ||

അഹത്യാ താംശ്ച ദുർധർഷാൻ
 രാക്ഷസാൻ കാമരുപിണഃ |
 ന ശക്ത്യാ രാവണോ ഹന്തും
 യേന സാ മൈമിലീ ഹൃതാ || 4.35.16 ||

തേ ന ശക്യാ രണേ ഹന്തു -
 മസഹായേന ലക്ഷ്മണ |
 രാവണഃ ക്രൂരകർമാ ച
 സുഗ്രീവേണ വിശേഷതഃ || 4.35.17 ||

ഏവമാഖ്യാതവാൻ വാലീ
 സ ഹൃദിജ്ഞാ ഹരീശ്വരഃ |
 ആഗമന്തു ന മേ വ്യക്തഃ
 ശ്രവാത് തസ്യ ബ്രവീദ്യഹം || 4.35.18 ||

ത്വത്സഹായനിമിത്തം ഹി
 പ്രേഷിതാ ഹരിപുംഗവാഃ |
 ആനേതും വാനരാൻ യുദ്ധേ
 സുബഹുൻ ഹരിപുംഗവാൻ || 4.35.19 ||

താംശ്ച പ്രതീക്ഷമാണോഽയം
 വിക്രാന്താൻ സുമഹാബലാൻ |
 രാഘവസ്യാർമസിദ്ധ്യർഥം
 ന നിർയാതി ഹരീശ്വരഃ || 4.35.20 ||

കൃതാ സുസംസ്ഥാ സൗമിത്രേ
 സുഗ്രീവേണ പുരാ യഥാ |
 അദ്യ തൈർവാനരൈഃ സർവൈ -
 രാഗന്തവ്യം മഹാബലൈഃ || 4.35.21 ||

ഋക്ഷകോടിസഹസ്രാണി
 ഗോലാംഗുലശതാനി ച |
 അദ്യ ത്യാമുപയാസ്യന്തി
 ജഹി കോപമരിന്ദ |

കോട്യേനേകാസ്തു കാകുത്ഥ
കപീനാം ദീപ്തേജസാം || 4.35.22 ||

തവ ഹി മുഖമിദം നിരീക്ഷ്യ കോപാത്
ക്ഷതജസമേ നയനേ നിരീക്ഷമാണാം |
ഹരിവരവനിതാ ന യാന്തി ശാന്തിം
പ്രഥമഭയസ്യ ഹി ശങ്കിതാഃ സു സർവാഃ || 4.35.23 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ||